

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 2. Intentionis puræ exempla Ex Veteri. Novo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

decorant, pedes; ita intentiones rectæ ornant, & decorant, opera nostra. S. Vincent. Ferr. l. 3. D. 1. adv.

Cognovit bos possessorem suum, & asinus prosepe Dominum sui. If. 1. 3. Cavit Deus Ex. 13. 13. nè sibi asinus offerretur; sed primogenitum asini murabis ovæ: quòd si non redemeris, interficies. Bovem è contra tam gratum habuit; ut eum sibi litari etiam præceperit. S. Basilius causam dat: bos Dominum suum novit, nec, præter illum, aliud quidquam spectat: asinus verò non Domini, sed præsepis, sed pabuli, & commodi sui rationem habet. Didacus Niss. D. 4. Quadr. §. 3.

Facies eorum, & penna eorum, extensa desuper. Ezech. 1. 11. Extensas suas pennas, & capita sursum erecta, habebant: Deo hac visione significante; virtute præditos oportere intentiones suas in sublime extollere, eas ad gloriam Dei exequendo. Cornelius in Prov. c. 16. v. 2.

Super quem videritis Thau, nè occidaris. Ezech. 9. 6. Idem signum istorum. Apoc. 7. 3. Thau est ultima litera Hebraici Alphabeti, sicut ω. in Græco, per quod finem Græci significant. Apoc. 1. 8. ego sum α. & ω. principium, & finis. Sic etiam Thau significat finem. Signati igitur hac litera ostendunt, quòd in suis operibus Deum ultimum finem spectaverint; seu quod usque in finem perseveraverint. Diez. conc. 4. in Com. Conf. Pontif.

Ex Novo, Patribus, & aliis.

Domine, salva nos! Matth. 8. 25. Tòtò corde clamat, excitatque Christum; qui omnem intentionem in eum dirigit, & convertit. Simon Cass. l. 5. c. 2.

Rectas facite semitas ejus. Luc. 3. 4. Id est, non distortas. q. d. cavete, nè intentiones vestræ ad terrena inclinentur. Hugo Card. hic. *Quomodo rectas?* quia nimirum *in circuitu ambulant impij*; sed rectitudo pios decet. Recurvè, atque retrogradè, instat cancri, illi viam peragrunt; qui ad seipos amore proprio tracti continuò reflectuntur; & quocumque pergunt gressibus affectionum extra semetipos longè exeunt: quia circa palum proprii commodi alligati sunt catenâ quâdam amoris, & cupiditatis. At è contrâ iusti rectò itinere tendunt in Deum, & magis ac magis ipsum intrant; amorisque pedibus ad ipsam, sinè quavis retorsione ad semetipos factâ, gradiuntur. Gerson Lect. 2. super Marcum.

Nota Christus tactus in pede à Magdalena. Luc. 7. 38. in veste ab hemorrhoiisâ; in latere à Thoma Jo. 20. 27. In quo intelligitur triplex imitatio appropinquantium ad Christum: scilicet in effectu operationis bonæ, in habitu conversationis sanctæ, in tolerantia passionis acerbæ. Per pedum incessus intelligitur rectitudo operationis bonæ. *Pedes eorum pedes recti.* Ezech. 1. 7. Per vestimentum, honestas conversationis sanctæ. In vulneribus Christum contingimus,

cum ejus vulneribus ad tolerantiam armamur. S. Bonavent. in Luc. 8.

§. II.

Intentionis puræ exempla

Ex Veteri, & Novo.

Noe vir justus - cum Deo ambulavit. Gen. 6. 9. Cum stupore admiretur illius præstantiam; quomodo tantum populum, ridentem, ludificantem, subsannantem, objurgantem, despiciere, & superare poterit. Quomodo? ego dico: quia continuò ad oculum illum, qui falli, soporarique, nequit, respexit: ad hunc suæ mentis oculum direxit; atque postea hæc omnia, quasi non essent, curavit. S. Chrysost. hom. 23. in Gen.

Non pepercisti unigenito filio tuo propter me. Gen. 22. 12. q. d. quòd rem tantam fecisti, hoc inde venit; quòd me ob oculos habuisti, & respexisti: nam si aliud quidvis propositum habuisses, ab opere concepto faciliè destitisses. Didacus Niss. l. 11. c. 7.

Voluntariè sacrificabo tibi, & confitebor nomini tuo Domine, quoniam bonum est. Psalm. 53. 8. Sanct. Augustinus hic: quare inquit *voluntariè*? quia gratis amo, quod laudo. Laudo Deum, & in ipsâ laude gaudeo.

Trabe me post te. Cant. 1. 3. Non post tua, ut quidam; qui non Deum, sed quæ Dei sunt, sequuntur, & amant. Hugo Card. Prologo in Job.

Sub umbra illius, quem desideraveram, sedi. Cant. 2. 3. Non dixit, sub umbra, quam desideraveram; sed *illius, quem desideraveram.* S. Bernardus. q. d. se ad bene agendum non donis sponso, sed ipsius purò amore permotum fuisse.

Ordinavis in me charitatem. Cant. 2. 4. Hebr. *vexillum ejus super me charitas.* Sotomajor: q. d. sicut in acie bene ordinatâ solent milites, legiones, cohortes, & decuriae, vexillum, seu vexilliferum, intueri ad victoriam, & gloriam; sic ego sponsum meum semper amori meo, velut scopum propositum habeo; atque omnes actiones meas ad eum dirigo, & exigo: ut sint Deo gratæ, honestæ, & bene ordinatæ, & gloriâ dignæ. Cornelius hic.

Inveni, quem diligit anima mea; tenui eum, nec dimittam. Cant. 3. 4. Cur non dimittes? an sicut Jacob Gen. 32. 26. ut benedicat tibi? Absit. Requisivi eum, ut facerem eum regem mihi: non ob benedictionis commoda; sed propter ipsum. S. Bernardus l. 79. in Cant. ista non vult eum dimittere; & forte magis quam Patriarcha, id non vult: quia nec pro benedictione quidem. Ille enim benedictione acceptâ dimisit; hæc autem non sic. Nolo, inquit, benedictionem tuam, sed te. Escobar t. 1. mir. Chr. Obf. 5.

Manus illius - plena hyacinthis. Cant. 5. 14. quia cuncta ejus opera, quæ, propter semetipsum operatus est, hyacinthina sunt, id est, celestibus

stibus plena rationibus, & consilijs: & ad eum tendunt finem, ut nos ad cœlestia evehant.

Plena hiactibus. quia semper ad cœlestia tendebant, in Patris gloriam operabantur; & corda hominum ad inquirendum regnum cœlorum excitabant. de Ponte hic Exh. 24. §. 1.

Quem mittam? & quis tibi nobis? If. 6. 8. q. d. quis ita vadat affectus in Dominum, ut omnino Domino (*nobis*) vadat, non sibi; non proprijs commodis curam impendat. Escobar c. 1. mir. Chr. Obf. 4.

Incipiens à novissimis. Matth. 20. 8. Bonus ille paterfamilias idem stipendium dedit ultimis operarijs, quod primis; imò ultimi prælati sunt. S. Greg. Niss. quia primi facta conventionem venerunt; ultimi verò, nullà acceptà mercede, laborem susceperunt. Primi ob mercedem, secundi ob amorem; & ideo tale discrimen inter illos. Sylveira in Luc. 1. quæst. 24.

§. III.

De Intentione pura sententiæ Biblicæ.

Ex Veteri.

In custodiendis illis retributio multa. Pl. 18. 12. S. Bernardinus f. de obed. Evang. non dixit pro custodiendis.

Dico ego opera mea Regi. Anima mea illi vivet. Pl. 44. 2. Pl. 21. 31.

Anima mea illi vivet. Pl. 21. 31. Per rectam intentionem vivimus Deo. Drexelius de Int. l. 1. c. 1.

Quemadmodum desiderat servus. Pl. 41. 2. Aqua sunt dona Dei, fons aquarum Auctor est donorum. Qui dona Dei propter Deum non amant, hi quasi aquas, & non fontem, desiderant. Hugo à S. Vict. hic.

Confitemini Domino quoniam bonus. Pl. 117. 1. Est, qui confitetur Domino, quia potens est; & est, qui confitetur, quia sibi bonus est; at alius, quia simpliciter bonus est. Primus servus est, & timer sibi: secundus mercenarius, & cupit sibi: tertius filius, & defert patri. Sanct. Bernardus tr. de dilig. Deo prope finem.

Recti diligunt te. Cant. 1. 3. Particula illa ideo v. 2. nonnullam videtur involvere imperfectionem amoris propter Suavitatem, & dulcedinem uberum, & unguentorum. Paulò post tamen ait: *recti & c.* indicans perfectionem dilectionis gradum ex parte intentionis puræ, quâ diligendus est Deus. de Ponte hic Exh. 32. §. 3.

Hic scribet manus sua Domino. If. 44. 5. id est, sicut servi inuri sibi patiuntur aliquò signò, vel literâ, quæ personam dominorum suorum repræsenteret: & milites etiam olim in manu sua stigma militiæ suæ ferebant: ita qui Christi mancipatur servitio, & militiæ; in sua manu scribet, & inuret hoc signum: *Domino.* id est: quidquid sum, sapio, loquor, & ago; solum est dicatum Domino; ad cultum, & gloriam ejus. de Ponte hic Exh. 27. §. 3.

Ex Novo.

Nemini dixeritis visionem. Matth. 17. 9. Celat gloriam, non amorem: & magis amore, quàm spe gloriæ, vult nos ad se trahere. Sylveira hic.

Euge serve bone, & fidelis. Matth. 25. 21. Quando quæris aliquid præter Deum, quod non quæris propter Deum; non es fidelis Deo. S. Bonav. f. 2. de ingressu ad sapientiam. Hic ostenditur examen, quod fit in Judicio, quod est de duobus, scilicet, operibus bonis. Ideo dicit: *euge serve bone.* Sed modicum esset, facere opera bona, nisi fierent intentione rectâ; ideo dicit, *fidelis.* Regalia, quæ sibi Deus retinuit de bonis operibus, sunt; quòd fiant amore sui; & ad utilitatem tuam; tecum dividit per medium. Caveas ergo tu, nè ipsum defraudes; nè opera bona facias amore alterius, scilicet vanæ gloriæ, vel laudis; sed solum amore sui; ut laudetur, & ametur: talis est fidelis. S. Vincent. Ferr.

Quid queritis? Joan. 1. 38. Advertit S. Thomas, quòd hoc est primum verbum, quod Christus in isto Evangelio loquitur. Et congruè ait: quia primum, quod querit Deus ab homine, est recta intentio. Sylveira hic. q. 3.

Ex Patribus, & aliis.

Nè putemus, nos præmiò carituros, si pro præmio non laboremus: imò ob hoc ipsum præmium erit majus. S. Chrysol. hom. 5. in ep. ad Rom. apud Drexelium de recta intent. l. 1. cap. 7.

Magna res amor; sed sunt in eo gradus. Sponsa in summo stat. Amant enim & filij; sed de hæreditate cogitant. Suspectus est mihi amor, cui aliud quid adipisci spes suffragari videtur. Purus amor mercenarius non est. S. Bernardus l. 83. in Cant.

Vides miser homo; quia totum est vanitas, totum stultitia, quidquid facis in hoc Mundo; præter id solum, quod in Deum, & propter Deum, & ad honorem Dei, facis. S. Bernardus f. de hum. miseria.

Antequam inchoes opus, quod aggredi vis; conjice, vel erige, primum interiorem aspectum in Deum: & ubi senseris te ideo illud velle agere, quia Deus vult, & gratum habet; tunc demum opus incipe. Blossius Sacello animæ §. 3.

§. IV.

Intentio optima, ut placeas Deo.

Fuit autem Dominus cum Joseph. Gen. 39. 21. Joseph unum habebat propositum, placere Deo. Hoc nullâ varietate temporis immutatum est; nec fratrum invidia, nec conditione servitutis, nec ætatis illecebris, nec dominæ repromissis, nec squalore carceris, nec postea tumore Ægyptiæ potestatis: sed semper unus fuit; & veritatem, ut diximus, temporum sibi redimens, malos dies vertit in bonos. S. Hier. c. 5. in ep. ad Ephes.

Bbb bb g Domi-